СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України в Запорізькій області
Слідчий відділ
вул. Олександрівська, 62, м. Запоріжжя, 69011, тел./факс (061) 225-26-98
www.ssu.gov.ua. e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001556

_____ № _____ На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Запоріжжя 07 жовтня 2022 року

Начальник 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Запорізькій області майор юстиції Гріщенко Микита Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження №22022080000001365 внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 29.07.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Гуменюк Сергій Сергійович, 02.09.1968 р.н., громадянина України, українця, уродженця с.Любимівка Гуляйпільського району Запорізької області, який зареєстрований за адресою: Запорізька область, Чернігівський район. с. Замістя, вул. Радянська, 163, раніше не судимого, не є особою, щодо якої здійснюється особливий порядок кримінального провадження

про те, що він обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 5 ст. 111-1 КК України – участь в організації та проведенні незаконних референдумів на тимчасово окупованій території, вчинене за попередньою змовою групою осіб.

Зміст підозри:

Громадянин України **Гуменюк Сергій Сергійович**, будучи проросійськи налаштованою особою, діючи умисно, не пізніше 20.09.2022 (точна дата та час органом досудового розслідування не встановлена), з метою сприяння й підтримки дій/рішень держави-агресора та окупаційної адміністрації на тимчасово окупованій території Запорізької області, з власної ініціативи зайняв посаду голови т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області» - незаконний орган влади на тимчасово окупованій території Запорізької області, що пов'язана із виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, та в подальшому перебуваючи в с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області, яке з 28.02.2022 по теперішній час є тимчасово окупованою російською федерацією територією України, діючи умисно, за попередньою змовою із невстановленими

особами з числа окупаційної адміністрації та (або) т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Бердянського району Запорізької області», бажаючи проявити себе перед вищим військово-політичним керівництвом держави-агресора, безпосередньо очолив «виборчу комісію» та розпочав вживати організаційні заходи, направлені на проведення на тимчасово окупованій території с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області незаконного референдуму про входження Запорізької області до складу російської федерації, з метою незаконної зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 5 ст. 111-1 КК України, у вчиненні якого підозрюється Гуменюк С.С.

Згідно з Конституцією України, Україна є суверенною і незалежною державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною. Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і рф 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами є окупацією частини території суверенної держави Україна та міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент рф володимир путін та інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади рф, діючи всупереч вимогам п.п. 1,2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст.2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 №36/103, від 16.12.1970 №2734 (XXV) від 21.12.1965 №2131 (XX), від 14.12.1974 №3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, та віддали відповідні накази на вторгнення підрозділів ЗС рф на територію України з метою її незаконного збройного захоплення та подальшої військової окупації.

24.02.2022 Указом Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією рф проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановлено введення в Україні воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

15.03.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 14.03.2022 №133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким передбачено його продовження з 05 години 30 хвилин 26.03.2022 строком на 30 діб.

21.04.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 18.04.2022 №259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким передбачено його продовження з 05 години 30 хвилин 25.04.2022 строком на 30 діб.

22.05.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 17.05.2022 року №341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб.

15.08.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 12.08.2022 року №573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено строк дії воєнного стану в України строком на 90 діб, який наразі діє.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаних наказів військово-політичного керівництва рф, військовослужбовці ЗС рф, шляхом збройної агресії із застосуванням зброї, військової техніки та артилерії, з нанесенням ракетних та авіаційно-бомбових ударів по військовій та цивільній інфраструктурі, незаконно вторглись на територію Україну через державні кордони України в Донецькій, Запорізькій, Житомирській, Київській, Луганській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях, та здійснили збройний напад на державні органи влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти військової та цивільної інфраструктури, які мають важливе народногосподарське та оборонне значення, після чого здійснили військову окупацію частини території України.

Відповідно до положень ч.1 ст.1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 (в редакції від 07.05.2022, далі за текстом - Закон №1207-VII), тимчасово окупована російською федерацією територія України (далі - тимчасово окупована територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація російською федерацією територій України, визначених частиною першою статті 3 цього Закону, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для російської федерації жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ, міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території.

Тимчасово окупованою територією, відповідно до п.7 ч.1 ст.1-1 Закону №1207-VII, є частини території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Відтак, Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 25 квітня 2022 року» (в редакції наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 13.09.2022 року №206), Мелітопольський район у складі 16 територіальних громад, Бердянський район у складі 8 територіальних громад, Василівський район у складі 11 територіальних громад та значна частина Пологівського району внесені до вказаного переліку територіальних громад, які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

Після окупації зазначених територій Запорізької області, представниками збройних формувань російської федерації фактично було узурповано всі владні повноваження на тимчасово окупованій ними території області шляхом збройного захоплення адміністративних будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, встановлення інституту військових комендатур, запровадження тотального контролю та жорсткого управління у всіх сферах життєдіяльності місцевих громад, фактичної ліквідації приватної власності, свободи слова, пересування та волевиявлення, а також шляхом повсякденного залякування населення, застосування фізичного і психологічного впливу до окремих категорій суспільства та верств населення, в тому числі шляхом незаконного позбавлення волі діючих представників органів державної влади України та місцевого самоврядування, правоохоронців, активістів, волонтерів та їх членів сім'ї і близьких родичів.

Нормативно правовим актом, який регламентує питання проведення всеукраїнського референдуму є Закон України «Про всеукраїнський референдум», прийнятий 26.01.2021. Так, частиною 2 статті 15 вказаного Закону передбачено, що Всеукраїнський референдум щодо зміни території України призначається Верховною Радою України відповідно до Конституції України. Крім того, в частині 1 статті 20 вказаного Закону зазначено, що у разі введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях призначення (проголошення) та проведення всеукраїнського референдуму забороняється.

Так, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше ніж 05.05.2022, представниками збройних формувань російської федерації всупереч законного порядку установленого Конституцією України, Законами України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими діючими нормативно-правовими актами, цілеспрямовано було створено окупаційну адміністрацію російської федерації - «Военно-гражданская администрация Запорожской области», яку очолив Балицький Є.В. з метою подальшого утримання адміністративно-політичного контролю на захопленій військовим шляхом та тимчасово окупованій території Запорізької області, а також реалізації узурпованих владних повноважень.

При цьому, положеннями п. 6 ч.1 ст.1-1 Закону №1207-VII визначено, що окупаційна адміністрація російської федерації, це сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних російській федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та

установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

В той же час, 26.07.2022 указом голови військово-цивільної адміністрації Запорізької області Балицьким Є.В. №165-р створено незаконний орган влади «виборчу комісію Запорізької області».

Далі, Балицький Є.В. знаходячись у палаці культури «ім. Т.Г. Шевченко», розташованому за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, пл. Перемоги, 4, діючи умисно, використовуючи свої організаційно-розпорядчі владні повноваження голови окупаційної адміністрації держави-агресора, організував та провів збори мешканців громади із залученням численних представників російських та місцевих окупаційних ЗМІ, на якому у штучно створеній урочистій обстановці з використанням російської державної символіки, створюючи враження у присутніх осіб щодо їх певної причетності до цієї нібито значущої події, маніпулюючи таким чином їх дійсним сприйняттям подій та їх наслідків, підписав розпорядження «Про підготовку організації проведення референдуму виборною комісією Запорізької області» №195-р від 08.08.2022, відповідно до якого доручив створеній виборчій комісії пропрацювати та надати до військово-цивільної адміністрації Запорізької області пропозиції з організаційного, матеріально-технічного ті іншого забезпечення заходів до підготовки до проведення референдуму про входження Запорізької області до складу рф.

Далі, період з 26.07.2022 по 22.09.2022, Сауленко О.Ф., на виконання вказівки голови військово-цивільної адміністрації Запорізької області Балицького Є.В., в супереч передбаченого законом України про "Про всеукраїнський референдум" порядку, виконуючи обов'язки голови військово-цивільної адміністрації м. Бердянськ та Бердянського району, покладені на нього представниками держави агресора, діючи з метою організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території м. Бердянська та Бердянського району організував створення та функціонування т.з. «территориальных избирательных комиссий г. Бердянск и Бердянского района», а саме: «территориальная избирательная комиссия г. Бердянск», «территориальная избирательная комиссия Бердянского района», «Осипенковская территориальная избирательная комиссия», «Коларовская территориальная избирательная комиссия», «Приморская территориальная избирательная комиссия»; «Черниговская территориальная избирательная комиссия», основним завданням яких є забезпечення організаційного, матеріально-технічного ті іншого забезпечення заходів до підготовки до проведення референдуму про входження Запорізької області до складу рф.

Крім того, 20.09.2022 Балицький Є.В., будучи головою військово-цивільної адміністрації Запорізької області, діючи умисно перебуваючи у м. Мелітополь Запорізької області, усвідомлюючи протиправність своїх дій та бажаючи настання негативних наслідків, використовуючи надані йому владні повноваження, видав указ №356-у, відповідно до якого, зокрема:

1) призначив референдум Запорізької області про вихід Запорізької області із складу України та про входження Запорізької області до складу рф на правах суб'єкта рф;

2) виніс питання на референдум щодо голосування за вихід Запорізької області із складу України, утворення Запорізької області самостійної держави та входження її до складу рф на правах суб'єкта рф, а саме: «Ви за вихід Запорізької області зі складу України, утворення Запорізькою областю самостійної держави і входження її до

складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації?, відповідь: «так» або «ні»»;

3) затвердив положення про референдум Запорізької області про вихід Запорізької області із складу України та про входження Запорізької області до складу рф на правах суб'єкта рф;

4) в цілях забезпечення умов для реалізації прав на участь у референдумі, а також безпеки для учасників референдуму, членів комісій референдуму, наглядачів, представників засобів масової інформації визначив дні голосування на референдумі - 23 вересня – 27 вересня 2022 року.

У невстановлений досудовим розслідуванням час, однак не пізніше 20.09.2022 громадянин України Гуменюк С.С., діючи умисно, будучи достовірно обізнаним про протиправність діяльності окупаційної адміністрації та держави-агресора, в тому числі їх представників, на території Запорізької області, усвідомлюючи протиправність свої намірів та бажаючи настання суспільно-небезпечних наслідків, з метою реалізації свого злочинного плану, направленого на підтримку діяльності представників держави-агресора та окупаційної адміністрації щодо зміни меж території та державного кордону України в супереч установленого Конституцією України порядку, вступив у злочинну змову із головою «виборчої комісії Запорізької області» Катющенко Г.А. та т.зв. мером м. Бердянськ Сауленком О.Ф., а також іншими невстановленими на даний час особами.

В свою чергу, Гуменюк С.С., діючи за попередньою змовою із Сауленком О.Ф. та Катющенко Г.А., а також іншими невстановленими особами із числа представників «Черниговской территориальной избирательной комиссии», будучи проросійськи налаштованою особою, діючи умисно, не пізніше 24.09.2022, на виконання загального злочинного плану, із відома Балицького Є.В. та на виконання його указу №165-р від 26.07.2022, з метою його реалізації, добровільно зайняв посаду голови т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Запорізької області», в подальшому перебуваючи в с. Богданівка Бердянського району Запорізької області, яка з 28.02.2022 по теперішній час є тимчасово окупованою російською федерацією територією України, діючи умисно, за попередньою змовою із невстановленими особами з числа т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Бердянського району Запорізької області», бажаючи проявити себе перед вищим військово-політичним керівництвом держави-агресора безпосередньо очолив «дільничної виборчу комісію с. Богданівка Бердянського району Запорізької області» та розпочав проведення на тимчасово окупованій території с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області незаконного референдуму про входження Запорізької області до складу російської федерації, з метою незаконної зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В подальшому, **Гуменюк С.С.**, діючи умисно, за попередньою змовою із невстановленими особами з числа окупаційної адміністрації та(або) з числа т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області», протягом вересня 2022 року, діючи умисно, на виконання вказаного розпорядження Балицького Є.В. та з метою реалізації спільного з ним злочинного наміру, направленого на організацію та проведення абсолютно незаконного референдуму, за підтримки збройних формувань російської федерації та представників держави-агресора провів комплекс необхідних заходів для підготовки та організації проведення вказаного референдуму, а саме:

- сформували дільничну виборчу комісію;

- забезпечив інформування мешканців громади, як можливих учасників референдуму, про підготовку та проведення референдуму;

- склав попередні списки учасників референдуму;

- здійснював заходи щодо отримання та доставки бюлетенів на дільниці для голосування на референдум;

- забезпечував підготовку та проведення референдуму, тощо.

Так, **Гуменюк С.С.**, з метою виконання розпорядження Балицького Є.В. «Про підготовку організації проведення референдуму виборною комісією Запорізької області» перебуваючи на тимчасово окупованій території Запорізької області, підтримуючи діяльність військово-цивільної адміністрації Запорізької області з метою проведення незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, діючи умисно за попередньою змовою із невстановленими особами з числа окупаційної адміністрації Запорізької області, з метою забезпечення організаційних заходів щодо проведення незаконного референдуму, а також створення інформаційної підтримки прийнятого раніше Балицьким Є.В. рішення щодо його проведення, на т.зв. «з'їзді» щодо підтримки приєднання Запорізької області до складу російської федерації виступив перед учасниками т.зв. «з'їзду». Вказаний виступ був записаний та оприлюднений 20.09.2022 у російському пропагандистському телеграм каналі «ЗАПОРОЖСКИЙ ВЕСТНИК». Під час вказаного виступу, Гуменюк С.С. закликає мешканців тимчасово окупованих територій брати участь у т.зв. референдумі та «проголосувати» за приєднання окупованої частини Запорізької області до російської федерації. Крім того, Гуменюу С.С. «просить» володимира путіна, щоб останній прийняв окуповані території в склад російської федерації.

В подальшому, 23.09.2022 на тимчасово окупованій території Запорізької області, в тому числі і в с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області, на виконання зазначених вище розпоряджень Балицького Є.В., під керівництвом т.з. голови «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Бердянського району Запорізької області» **Гуменюка С.С.** за безпосередньої участі інших невстановлених осіб з числа т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Бердянського району Запорізької області», фактично розпочалося проведення референдуму про вихід Запорізької області зі складу України та її входження до складу російської федерації, з метою подальшої зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Того ж дня, 23.09.2022 **Гуменюк С.С.**, виконуючи обов'язки голови «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Запорізької області», діючи умисно, всупереч передбаченого законом України про «Про всеукраїнський референдум» порядку, прийняв участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окованій території Запорізької області шляхом забезпечення діяльності дільничної виборчої комісії на окупованій території с. Богданівка Чернігівської ОТГ Бердянського району Запорізької області щодо проведення незаконного референдуму щодо виходу Запорізької області із складу України, та входження її в склад російської федерації.

Крім того, **Гуменюк С.С.**, з метою виконання розпорядження Балицького Є.В. «Про підготовку організації проведення референдуму виборною комісією Запорізької області» перебуваючи на тимчасово окупованій території Запорізької області, будучи наділеним незаконними повноваженнями голови виборчої комісії, підтримуючи діяльність військово-цивільної адміністрації Запорізької області з метою проведення незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, діючи умисно за

попередньою змовою із невстановленими особами з числа окупаційної адміністрації та(або) т.зв. «дільничної виборчої комісії с. Богданівка Бердянського району Запорізької області», з метою забезпечення організаційних заходів щодо проведення незаконного референдуму, а також створення інформаційної підтримки прийнятого раніше Балицьким Є.В. рішення щодо його проведення, записав відеозвернення, яке оприлюднене 24.09.2022 у телеграм каналі «Бердянськ наш» під час якого Гуменюк С.С. повідомив, що т.зв. референдум було проведено без жодних порушень.

Таким чином, Гуменюк Сергій Сергійович, обґрунтовано підозрюється в участі в організації та проведенні незаконних референдумів на тимчасово окупованій території, вчинене за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Начальник 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Запорізькій області майор юстиції **Микита ГРІЩЕНКО**

«П О Г О Д Ж Е Н О»
Прокурор, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні - прокурор Запорізької обласної прокуратури **Олександр БРУСНЯК**

«07» жовтня 2022 року